PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W GŁUBCZYCACH

ul. Grunwaldzka 1B, 48-100 Głubczyce

sekr. tel./fax 77 485 26 68, 77 471 07 17, 77 471 07 18

e-mail: sekretariat.psse.glubczyce@sanepid.gov.pl http://www.gov.pl/web/psse-glubczyce

Głubczyce, dnia 29.03.2023r.

Obszarowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie gminy Branice w 2022 roku

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie *ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2023r. poz. 338),* jak również na podstawie:

- *Ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U. z 2023r. poz. 537),*
- *Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).*

Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w Rozporządzeniu *Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.* Zakres badań obejmuje zarówno badania mikrobiologiczne, fizykochemiczne, organoleptyczne oraz badania parametrów promieniotwórczych w wodzie. Badania jakości wody do spożycia wykonują laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez organy PIS.

Podstawą zapewnienia konsumentom bezpiecznej wody do spożycia stanowią zarówno badania realizowane w ramach nadzoru organów PIS, jak i badania wykonywane przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej.

W przypadku przekroczeń dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych lub wystąpienia sytuacji mogących skutkować zmianą jakości wody podejmowano działanie naprawcze w celu poprawy jakości wody.

Woda wykorzystywana do zbiorowego zaopatrzenia ludności na terenie gminy Branice pochodzi z ujęć podziemnych. Producentem wody jest Samorządowy Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej w Branicach, który administruje 5 wodociągami: Branice, Bliszczyce, Wiechowice, Włodzienin, Jędrychowice.

Tabela 1. Dane administratora wodociągów.

Lp.	Wodociąg	Produkcja wody [m^3/dobę]	Szacunkowa liczba zaopatrywanej ludności	Długość sieci wodociągowej [km]	Stosowane metody uzdatniania
1.	Branice	391	2075	22,1	Brak
2.	Bliszczyce	211	1690	24,9	Odżelazianie
3.	Wiechowice	124	1499	30,1	Brak
4.	Włodzienin	50	437	7,9	Brak
5.	Jędrychowice	20	123	2,0	Brak

W roku 2022r. mieszkańcom gminy Branice dostarczano wodę w ramach zbiorowego zaopatrzenia, zgodną z wymaganiami określonymi *w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,* poza opisanymi niżej incydentami.

Krótkotrwałe zanieczyszczenia wody miały miejsce w 4 wodociągach. W wodociągu publicznym Włodzienin stwierdzono ponadnormatywną zawartość bakterii grupy coli. W wodociągu publicznym Bliszczyce wykryto obecność Escherichia coli i bakterii grupy coli. Oceniając ryzyko zdrowotne oraz uznając, że występujące przekroczenia mogą stanowić zagrożenia dla zdrowia konsumentów, stwierdzono brak przydatności wody do spożycia. W konsekwencji natychmiastowo podjętych działań naprawczych przekroczenie zostały wyeliminowane.

Pozostałe zanieczyszczenia miały charakter sporadyczny, nie stwarzający zagrożenia dla zdrowia ludzi. W wyniku działań naprawczych prowadzonych przez administratora jakość wody została doprowadzona do obwiązujących norm.

We wszystkich wodociągach w przypadku pogorszenia się jakości wody lub wystąpienia sytuacji mogącej skutkować zmianą jakości wody prowadzono dezynfekcję przy użyciu podchlorynu sodu.

Wyniki monitoringu zawartości substancji promieniotwórczych z ostatnich kilku lat w wodzie z wodociągu publicznego Jędrychowice, wykazują zmienne stężenie radonu, przekraczające dopuszczalną wartość parametryczną. W maju 2020r. na zlecenia administratora wodociągu, Politechnika Opolska wykonała opracowanie pn. *„Ocena obecności Radonu w wodzie wodociągu Jędrychowice i jej wpływ na zagrożenie dla zdrowia ludzi”*. Ocena została ona przygotowana w oparciu o: wyniki analiz jakości wody na zawartość radonu w wodzie z ujęcia przeprowadzonych w różnych punktach systemu, w czterech seriach badawczych w okresie od 2017r. do 2020r. oraz akty prawne i dane literaturowe. Ww. ocena wykazała, iż wyliczone dawki AED są niewielkie i nie stanowią zagrożenia dla zdrowia mieszkańców Jędrychowic zgodnie z wymaganiami *rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i Dyrektywy EUROATOM.*

W omawianym okresie nie zgłaszano reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody w strefie zaopatrzenia.

Tabela 2 Informacje dot. jakości wody w poszczególnych strefach zaopatrzenia w 2022r.

Lp.	**Nazwa wodociągu**	**Strefa zaopatrzenia**	**Ilość pobranych próbek**	**Zanieczyszczenia wody. Podjęte działania**	**Ocena jakości wody na koniec roku**
1.	Branice	Branice Kałduny Niekazanice Wysoka	30	Krótkotrwałe zanieczyszczenie bakteriami grupy coli. Wydano decyzję finansową. Podjęte działania: dezynfekcja wody, płukanie sieci.	Przydatna do spożycia przez ludzi
2.	Bliszczyce	Bliszczyce Michałkowice Lewice Posucice Dzbańce Dzbańce Osiedle	20	Krótkotrwałe zanieczyszczenie bakteriami grupy coli i Escherichia coli. Wydano decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia z rygorem natychmiastowej wykonalności i komunikat o jakości wody. Podjęte działania: dezynfekcja wody, płukanie sieci.	Przydatna do spożycia przez ludzi
3.	Wiechowice	Wiechowice Uciechowice Dzierżkowice Wysoka Turków Boboluszki Jabłonka Gródczany Jakubowice	14	Brak	Przydatna do spożycia przez ludzi

4.	Włodzienin	Włodzienin	10	Krótkotrwałe zanieczyszczenie bakteriami grupy coli. Wydano decyzję finansową. Podjęte działania: dezynfekcja wody, płukanie sieci.	Przydatna do spożycia przez ludzi
5.	Jędrychowice	Jędrychowice	17	Krótkotrwałe zanieczyszczenie bakteriami grupy coli. Wydano decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia z rygorem natychmiastowej wykonalności i komunikat o jakości wody. Podjęte działania: dezynfekcja wody, płukanie sieci.	Przydatna do spożycia przez ludzi

Przeprowadzona przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej analiza sprawozdań oraz przyczyn zanieczyszczenia wody do spożycia wskazuje, iż konieczne jest kontynuowanie działań mających na celu poprawę stanu sanitarno- technicznego infrastruktury wodociągowej, skanalizowanie gmin, dalsze łączenie tzw. małych wodociągów (czyli produkujących poniżej 100m^3 na dobę) w większe sieci wodociągowe. Centralizacja podmiotów produkujących wodę w niewielkich ilościach jest kluczowa z uwagi na częsty brak możliwości wprowadzania specyficznych kosztownych technologii, a także renowacji i wymiany sieci wodociągowych dla podmiotów o małej wydajności.

Bezpieczeństwo zdrowotne wody wymaga współpracy i udziału wielu podmiotów (organów samorządowych, przedsiębiorstw wodociągowo- kanalizacyjnych, resortów zdrowia, środowiska, infrastruktury) takich jak:

- sprawowanie przez organy PIS nadzoru nad jakością wody,
- skuteczna ochrona ujęć wody,
- właściwe projektowanie, budowanie i eksploatowanie sieci i instalacji wodociągowych,
- zapewnienie właściwego funkcjonowania instalacji wewnętrznych w budynkach tak, aby nie były przyczyną wtórnego zanieczyszczenia i pogorszenia jakości wody,
- wypełnienie zobowiązań dot. ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego, co przyczyni się do ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych, a tym samym do zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego ujęć wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- utworzenie systemu gwarantującego bezpieczeństwo zdrowotne wody poprzez stosowanie dobrych praktyk tak aby zapewnić niezbędny poziom wiedzy z zakresu zapobiegania zagrożeniom zdrowotnym.

Powyższe działania mają charakter zadań długoterminowych i przyczynią się do wzrostu bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów wody przeznaczonej do spożycia.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Głubczycach
mgr Alina Mazur-Ciapa